

Kirkolliskokouksen avausmessu 6.11.2023 klo 13.00

Maarian kirkossa

Heidi Zitting, Espoon hiippakunnan edustaja

Jeesus sanoi opetuslapsille:

”Jos veljesi tekee syntiä, ota asia puheeksi kahden kesken. Jos hän kuulee sinua, olet voittanut hänet takaisin. Mutta ellei hän kuule sinua, ota mukaasi yksi tai kaksi muuta, sillä ’jokainen asia on vahvistettava kahden tai kolmen todistajan sanalla’. Ellei hän kuuntele heitäkään, ilmoita seurakunnalle. Ja jos hän ei tottele seurakuntaakaan, suhtaudu häneen kuin pakanaan tai publikaaniin. Totisesti: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te vapautatte maan päällä, on myös taivaassa vapautettu.

Minä sanon teille: mitä tahansa asiaa kaksi teistä yhdessä sopien maan päällä rukoilee, sen he saavat minun Isältäni, joka on taivaassa. Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään.”

Silloin Pietari tuli Jeesuksen luo ja sanoi: ”Herra, jos veljeni yhä uudestaan tekee väärin minua kohtaan, niin kuinka monta kertaa minun on annettava hänelle anteeksi? Peräti seitsemän kertaako?”

”Ei seitsemän, vaan seitsemänkymmentäseitsemän kertaa”, vastasi Jeesus.

Saarna kirkolliskokouksen avajaismessussa 6.11.2023

Jag besökte det Heliga landet förra våren: Jerusalem, Betlehem och Ramallah. Jag träffade många människor: kristna, muslimer och judar. Jag hörde om kränkningar av mänskliga rättigheter och orättvisor. Jag fick med egna ögon bevittna grov godtycklighet. Jag såg mycket lidande och bitterhet. I det flyktingläger jag besökte hade väggarna tapetsrats med bilder av barn och ungdomar. Dessa barn och ungdomar hade förts bort: antingen dödats eller fängslats. Graffitin på byggnadernas väggar berättade om smärta och bitterhet. En del uppmanade till våldsam kamp.

Under min resa träffade jag en judisk rabbin som delade en historia om sin buddhistiska vän. Denna vän hade besökt området på ett liknande sätt som jag: han hade besökt både

palestinska flyktingläger och träffat judar. Han hade till och med deltagit i firandet av den stora försoningsdagen, Jom Kippur. Efter allt detta hade den buddhistske munken frågat både de palestinier han hade träffat och sin judiska vän: varför firar ni allt lidande? "Why do you celebrate suffering?" Rabbinen hade funnit detta vara en insiktsfull observation. Verkligen, man kan fastna i lidandet. Rabbinen hoppades att den onda cirkeln av lidande som fortsätter i det Heliga landet snart skulle brytas. Lidande ger upphov till mer lidande, och bitterhet är en giftig kraft.

Dagens budskap från Jesus är så extremt att det förvirrar. Först beskriver han hur man ska förhålla sig till dem som begår orätt. Inledningen är förståelig. Man ska samtala i privat. Dialogförmåga är något vi har övat på även under kyrkomötet. Att förstå en annans synvinkel kan redan hjälpa mycket. Få saker är så svartvita att det enbart finns rätt och fel: den oskyldige och förbrytaren.

Mutta sitten hän jatkaa ankarammin. Jos väärintekijä ei ota opikseen: "Suhtaudu kuin publikaaniin tai pakanaan." Lisäksi Jeesus tarjoaa kuin kultalautasella Jumalalle kuuluvaa valtaa: minkä te maan päällä sidotte, on se myös taivaassa sidottu. Minkä vapautatte, on myös taivaassa vapautettu". Vielä hullunkurisemmaksi homma menee, kun Jeesus tarjoaa myös Jumalallisia voimia: "mitä tahansa asiaa kaksi teistä yhdessä sopien maan päällä rukoilee, sen he saavat." Valta sitoa ja valta vapauttaa. Valta saada mitä tahansa. Aika riskaabelia puhetta minulle, jota valta kyllä houkuttelee. Minulle, jolla on luontainen taipumus jakaa ihmisiä meihin ja muihin. Luottaako Jeesus siihen, että hänen seuraajansa osaisivat toimia kuin armollinen, oikeudenmukainen ja kaikkietävä Jumala?

Tänään on ruotsalaisuuden päivä. Juhlimme kaksikielistä, yhteistä isänmaatamme. Uskomatonta kyllä 1930-luvulla jopa tätä päivää varjostivat rajut katutappelut. Katutappelut eivät enää taida kuulua tämän päivän liturgiaan, mutta yhä viimeisimmänkin kielibarometrin mukaan useampi kuin joka neljäs ruotsinkielinen kokee häirintää ja ennakkoluuloja äidinkieltensä vuoksi. Suomi on arvioitu yhdeksi Euroopan rassistisimmista maista. Käsikirjavalioikunnan mietinnöstä selviää, että Suomi on lisäksi poikkeuksellisen muslimivihamielinen maa. Israelin ja Hamasin taistelun seurauksena Juutalainen ystäväni joutuu saattamaan lapsensa kouluun, sillä vihamielisten hyökkäysten uhka on kasvanut

Suomessa ja palestiinalainen nainen kertoo aivan samasta. Eivätkä he suinkaan toistensa päälle hyökkäile.

Jakautuneessa ja aggressiivisessa ilmapiirissä on suuri houkutus olla hiljaa pahuuden edessä. Joskus aikanaan pohdin, miten toisen maailmansodan aikainen ihmisyyden joukkotuho oli mahdollista. Miksi niin moni oli hiljaa. Enää en ihmettele. Suomi äänesti tyhjää Pyhään maahan tulitaukoa vaatineessa äänestyksessä.

Ihmiskunnan historiassa on lukuisia esimerkkejä siitä, mitä siitä seuraa, kun jaamme puhtaisiin ja pakanoihin. Toisenlaiset karkotetaan, eristetään ja lopulta kenties tuhotaan. Pelastetut ja kadotetut. - Yhteisön ulkopuolelle sulkeminen on kammottava rangaistus sekä pienessä, että isossa mittakaavassa. Ulkopuolelle suljettuihin kohdistuu pahimmillaan vakava itsemurhariski. Suuressa mittakaavassa toiseuttaminen voi johtaa jopa kansanmurhaan.

Tänään alkaa kauden viimeinen kirkolliskokousviikko. Jos antaisin nyt, kanssaedustajat, teidän arvioida toimeni tällä kaudella, niin mitä paljastuisi. Suhtautuisitteko kuin pakanaan ja publikaaniin?

Tulkinnan avainta tänään antaa kuitenkin se, että juuri tätä ennen Jeesus kertoo, miten kadonneeseen lampaaseen suhtaudutaan. Ei kadonnutta suinkaan suljeta lauman ulkopuolelle, vaan rakastava paimen lähtee häntä etsimään. Jeesus myös esimerkein näyttää miten erilaiseen: publikaaniin tai pakanaan suhtaudutaan: ei taaskaan lauman ulkopuolelle työntäen. Jeesus tuppaa viihtymään vääränlaisten pöydissä. Niiden, jotka minä olisin sitonut synteinensä ja heittänyt yhteisön ulkopuolelle.

Aivan kuin pisteeksi iin päälle Jeesus vaatii absoluuttista anteeksiantamista. Anteeksi ei anneta vain seitsemän kertaa, vaan loputtomasti, jälleen: kuin Jumala.

Anteeksiannossa on Jumalallista voimaa. Paradoksaalisesti anteeksianto hoivaa ensisijaisesti satutettua, ei rikkojaa. Se pesee pois elämää myrkyttävän katkeruuden ja katkaisee koston kierteet. Anteeksi voi antaa kuitenkin vasta, kun asia on käsitelty, eikä anteeksiannon aika ole vielä, jos väärinkäytös vielä jatkuu. Ehkä siksi Jeesuksin käskee meitä tänään ensin keskustelemaan, sitten vakavasti arvioimaan, kolmanneksi rukoilemaan ja lopulta antamaan anteeksi. Vähän niin kuin Desmond Tutun totuus- ja sovintokomissio. Anteeksianto ei tarkoita vääryyden hyväksymistä, vaan ihmisen vajaavaisuuden tunnustamista. Se palauttaa

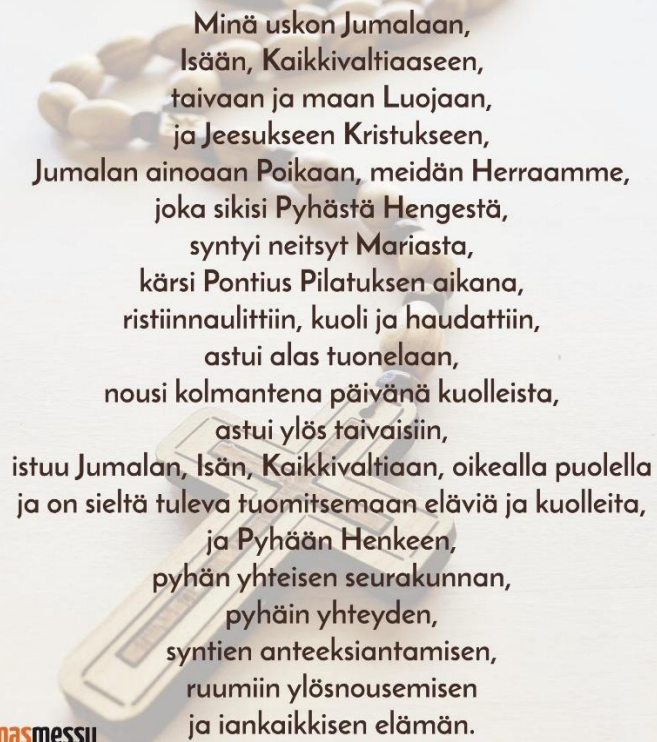
järjestyksen, jossa ihminen on ihminen ja Jumala on Jumala. Jossa ihminen tunnistaa, oman taipumuksensa havitella kaikkivaltiutta ja kaikkietävyyttä, jossa ihminen huomaa, että anteeksipydyttävää on niin paljon, ettei seitsemänkymmentä seitsemänkään anteeksiantoa riitä, vaan tarvitaan Jumalallinen anteeksiannon lupaus, joka löytyy Jeesuksesta, Luojan kiitos, loputtomasti.

ALUSSA OLEVA RUOTSINKIELINEN KAPPALE SUOMEKSI:

Vierailin viime keväänä Pyhällä maalla: Jerusalemissa, Betlehemissä ja Ramallahissa. Tapasin paljon ihmisiä: kristittyjä, muslimeja ja juutalaisia. Kuulin ihmisoikeusloukkauksista ja epäoikeudenmukaisuudesta. Sain omin silmin todistaa voimakkaamman mielivaltaa. Näin paljon kärsimystä ja katkeruutta. Pakolaisleirillä, jolla vierailin, oli talojen seinät tapetoitu lasten ja nuorten kuvilla. Nämä lapset ja nuoret oli viety pois: tapettu tai vangittu. Graffitit rakennusten seinillä kertoivat kivusta ja katkeruudesta. Osa yllytti väkivaltaiseen taisteluun.

Eräs matkan aikana tapaamani juutalainen rabbi kertoi tarinan buddhalaisesta ystävästään. Tämä ystävä oli vierailut alueella hieman samoin kuin minä: hänkin oli käynyt sekä palestiinalaisten pakolaisleirillä että juutalaisten parissa. Oli osallistunut suuren sovituspäivän, Jom Kippurin juhlintaankin. Kaiken nähtyään buddhalainen munkki oli kysynyt sekä tapaamiltaan palestiinalaisilta, että juutalaiselta ystävaltään: miksi te kaikki juhlitte kärsimystä? "Why do you celebrate suffering?" Rabbille tämä oli ollut oivaltava havainto. Tosiaan, kärsimyksen vangiksi voi jäädä. Tämä rabbi toivoi, että Pyhällä maalla jatkuva kärsimyksen kierre saataisiin pian lakkaamaan. Kärsimys aiheuttaa kärsimystä, katkeruus on myrkyllinen voima.

Jeesus on tänään niin äärimmäinen, että hämmentää. Ensin hän kertoo, miten väärintekijään suhtaudutaan. Alkupätkä on ymmärrettävä. Kahden kesken keskustellaan. Dialogitaitoja me kirkolliskokouksessakin olemme harjoitelleet. Toisen ihmisen näkökulman ymmärtäminen auttaa jo paljon. Aika harva asia on niin mustavalkoinen, että siinä on vain oikea ja väärä: viaton ja pahantekijä.

Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhain yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.